

HCS D

**Human capital and social
development.**

2026 – volume 19, issue 2

Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali.

2026 – 19-jild, 2-son

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI**

**Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish jurnali
Journal Human capital and social development
Журнал Человеческий капитал и социальноеразвитие
Jurnali**

19-jild, 2-son (aprel) 2026.

Jurnal 2021-yilda tashkil topgan.

Davriyligi: har ikki oyda

Davriy nashirning rasmiy nomi: “Inson kapitali va ijtimoiy rivojlanish”-“Human capital and social development”-“Человеческий капитал и социальное развития” O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan 19.05.2021 sanada berilgan №1179 guvohnomasi bilan ro‘yhatdan o‘tgan.

Jurnal: O‘zbekiston Respublikasi Oliy ta’lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2023-yil 29-avgustdagi 342/5-son qarori bilan tasdiqlangan Iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) Ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro‘yhatiga kiritilgan.

Jurnal asoschilari: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti Inson resurslari va mahalla tarqqaqiyotini boshqarish instituti.

Nashr etuvchi: SamDU tahririy-nashriyot bo‘limi.

Xalqaro indeksi: ISSN 3030-3672

Tahririyat telefoni: +998 (94) 283 56 78, +998 (90) 502 13 03

Pochta manzili: 140104, Samarqand shahar., Universitet xiyoboni, 4

Web-sayt: www.hcsd.samdu.uz.

E-mail: muhridinrabbimov@gmail.com

**«INSON KAPITALI VA IJTIMOYIY RIVOJLANISH»
«HUMAN CAPITAL AND SOCIAL DEVELOPMENT»
«ЧЕЛОВЕЧЕСКИЙ КАПИТАЛ И СОЦИАЛЬНОЕ РАЗВИТИЕ»
JURNALI**

Bosh muharrir: t.f.d., prof. Xalmuradov Rustam Ibragimovich

Bosh muharrir o‘rinbosari: i.f.d., prof. Arabov Nurali Uralovich

Kotib: PhD, dots. Nasimov Ikrom Xusanovich

Texnik muharrir: assistent., Rabbimov Muxriddin Musoqul o‘g‘li

TAHRIRIYAT KENGASHI

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. Abdurahmonov Qalandar Xodjayivech

O‘zFA akademigi, i.f.d., prof. G‘ulomov Saidaxror Saidaxmedovich

PhD, professor Arindam Banik (Xalqaro menejment instituti, Hindiston)

PhD, professor (Szechenyi Istvan universiteti, Vengriya) Mahendru Mandeep Kaur

PhD, professor (Balikesir universiteti, Balikesir, Turkiya) Blend Ibrahim

PhD, professor Jiye Li (Sian Jiatong universiteti, Xitoy Xalq Respublikasi)

DSc, professor (Vengriya Qishloq xo‘jaligi va hayotiy fanlar tadqiqot universiteti, Vengriya) Zoltan Lakner

PhD, dots. Djurakulov Shoxrux Davronovich (SamDU)

i.f.n., dots. Yuldashev Shamsiddin Qiyomiddinovich (SamDU)

i.f.n., dots. Nizamov Axtam Numonovich (SamDU)

i.f.n., dots. Bozorov Berdimurod Ulug‘murodovich (SamDU)

i.f.n., dots. Boboqulov Bahromqul Mamatkulovich (SamDU)

i.f.n., dots. Usmonova Dilafruz Karshiyevna (SamDU)

i.f.n., dots. Alibekova Saodat Lapasovna (SamDU)

PhD, dots. Ulug‘murodova Nodira Berdimuradovna (SamDU)

PhD, dots. Eshburiyev Umarbek Rashidovich (SamDU)

PhD, dots. Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o‘g‘li (SamDU)

PhD, dots. Karjavova Xurshida Abdumalikovna (SamDU)

PhD, dots. Boltayev Burxon Sadinovich (SamDU)

PhD, dots. Djalilov Faxriddin Azimovich (SamDU)

XIZMAT KO'RSATISH SOHASI RIVOJLANISHIDA ZAMONAVIY TEKNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI

A.M.Rustamov

Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Samarqand, O'zbekiston.

OPEN ACCESS
HCSD

Correspondence

Rustamov Abulqosim Musoqul o'g'li
Sharof Rashidov nomidagi Samarqand
davlat universiteti

Inson resurslarini boshqarish instituti
mustaqil tatqiqotchisi

Email: abulqosimrustamov@gmail.com

Tel: +998 93 780 75 35

Received: 16 March 2026

Revised: 23 March 2026

Accepted: 12 April 2026

Published: 30 April 2026

Funding source for publication:
Samarkand State University.

Publisher's Note: HCSD stays neutral
with regard to jurisdictional claims in
published maps and institutional
affiliations.

Copyright: Journal Human capital and
social development © 2 by Samarkand
State University is licensed
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

Annotatsiya: Xizmat ko'rsatish sohasi keng qamrovliligi bilan iqtisodiyotda, aholi hayotida muhim o'rin tutadi. Bu sohada yangi ish o'rinlarini kam xarajat bilan va tez muddatda tashkil etish mumkin. Aholi daromadlarining real o'sishi ham avvalo xizmatlar rivojida seziladi. Turizmni rivojlantirishda har bir hudud hususiyati, holati va sharoitidan kelib chiqqan holda rivojlantirish zarur. Mazkur maqolada xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanishida zamonaviy texnologiyalarning o'rni, ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri hamda joriy etish yo'nalishlari tahlil qilinadi. Raqamli transformatsiya, sun'iy intellekt, bulutli texnologiyalar, mobil ilovalar va avtomatlashtirish tizimlari xizmatlar sifatini oshirishda muhim omil sifatida o'rganiladi. Shuningdek, O'zbekiston sharoitida xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish istiqbollari va muammolari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: xizmat ko'rsatish sohasi, raqamlashtirish, innovatsiyalar, sun'iy intellekt, xizmat sifati, iqtisodiy samaradorlik, digital transformatsiya.

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ СОВРЕМЕННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В РАЗВИТИИ СЕКТОРА УСЛУГ

Аннотация: Сектор услуг, благодаря своему широкому охвату, занимает важное место в экономике и жизни населения. В этой сфере можно создавать новые рабочие места с низкими затратами и в короткие сроки. Реальный рост доходов населения также ощущается прежде всего в развитии сферы услуг. В развитии туризма необходимо учитывать особенности, условия и обстоятельства каждого региона. В данной статье анализируется роль современных технологий в развитии сектора услуг, их влияние на экономическую эффективность и области применения. В качестве важных факторов повышения качества услуг рассматриваются цифровая трансформация, искусственный интеллект, облачные технологии, мобильные приложения и системы автоматизации. Также рассматриваются перспективы и проблемы развития сектора услуг в условиях Узбекистана.

Ключевые слова: сектор услуг, цифровизация, инновации, искусственный интеллект, качество услуг, экономическая эффективность, цифровая трансформация.

MAIN DIRECTIONS OF USING MODERN TECHNOLOGIES IN THE DEVELOPMENT OF THE SERVICE SECTOR

Annotation: The service sector, with its wide scope, occupies an important place in the economy and in the lives of the population. In this area, new jobs can be created at low cost and in a short time. Real growth in population incomes is also felt primarily in the development of services. In the development of tourism, it is necessary to develop it based on the characteristics, conditions and circumstances of each region. This article analyzes the role of modern technologies in the development of the service sector, their impact on economic efficiency, and areas of implementation. Digital transformation, artificial intelligence, cloud technologies, mobile applications and automation systems are studied as important factors in improving the quality of services. Also, the prospects and problems of developing the service sector in the conditions of Uzbekistan are considered.

Keywords: service sector, digitization, innovation, artificial intelligence, service quality, economic efficiency, digital transformation.

Kirish

Bugungi kunda jahon iqtisodiyotida xizmat ko'rsatish sohasi eng muhim va tez rivojlanayotgan tarmoqlardan biri sifatida namoyon bo'lmoqda. Ayniqsa, globallashtirish, raqamli iqtisodiyotning shakllanishi va innovatsion texnologiyalarning keng joriy etilishi ushbu sohaning rivojlanish sur'atlarini yanada jadallashtirmoqda. Rivojlangan mamlakatlar tajribasi shuni ko'rsatadiki, xizmatlar sektori yalpi ichki mahsulotning asosiy qismini tashkil etib, aholi bandligini ta'minlashda ham muhim rol o'ynaydi. Shu sababli, xizmat ko'rsatish sohasini zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlantirish bugungi kunning dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

Zamonaviy texnologiyalar, xususan, axborot-kommunikatsiya texnologiyalari, sun'iy intellekt, bulutli hisoblash tizimlari va mobil platformalar xizmatlar ko'rsatish jarayonini tubdan o'zgartirmoqda. Ular xizmatlarni tezkor, qulay va samarali tashkil etish imkonini berib, mijozlarga yo'naltirilgan yondashuvni kuchaytiradi. Natijada xizmatlar sifati oshadi, xarajatlar kamayadi va korxonalarning raqobatbardoshligi ortadi. Ayniqsa, elektron tijorat, onlayn xizmatlar va raqamli platformalarning keng tarqalishi xizmat ko'rsatish sohasining yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qilmoqda.

O'zbekiston iqtisodiyotida ham xizmat ko'rsatish sohasining ulushi yildan-yilga ortib bormoqda. Mamlakatda raqamli iqtisodiyotni rivojlantirish, elektron hukumat tizimini takomillashtirish, turizm va savdo sohaslarini modernizatsiya qilish bo'yicha keng ko'lamli islohotlar amalga oshirilmoqda. Bu esa xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalarni

joriy etish uchun qulay sharoit yaratmoqda. Shu bilan birga, infratuzilma yetishmasligi, malakali kadrlar taqchilligi va texnologiyalarni joriy etishdagi ayrim muammolar hali ham mavjud.

Mazkur maqolaning maqsadi xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning asosiy yo'nalishlarini o'rganish, ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'sirini tahlil qilish hamda ushbu sohani rivojlantirish bo'yicha ilmiy asoslangan taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Ushbu tadqiqot natijalari xizmat ko'rsatish sohasini innovatsion rivojlantirish, uning samaradorligini oshirish va milliy iqtisodiyotda tutgan o'rnini mustahkamlashga xizmat qiladi.

Xizmat ko'rsatish sohasi: nazariy asoslar va ahamiyati

Xizmat ko'rsatish sohasi zamonaviy iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismi bo'lib, u moddiy mahsulot ishlab chiqarishdan farqli ravishda nomoddiy ne'matlarni yaratish va iste'molchiga yetkazib berish bilan tavsiflanadi. Iqtisodiy nazariyada xizmatlar inson ehtiyojlarini qondirishga qaratilgan faoliyat turi sifatida qaraladi. Klassik va neoklassik iqtisodiy yondashuvlarda xizmatlar ishlab chiqarish jarayonining ajralmas elementi sifatida talqin etilgan bo'lsa, zamonaviy yondashuvlarda ular mustaqil va ustuvor sektor sifatida e'tirof etilmoqda.

Xizmat ko'rsatish sohasi o'ziga xos xususiyatlarga ega. Birinchidan, xizmatlar nomoddiy xarakterga ega bo'lib, ularni oldindan ko'rib yoki sinab bo'lmaydi. Ikkinchidan, xizmat ko'rsatish jarayoni va uning iste'moli ko'pincha bir vaqtda amalga oshadi. Uchinchidan, xizmat sifati ko'p jihatdan inson omiliga bog'liq bo'lib, subyektiv baholanadi. To'rtinchidan, xizmatlarni saqlab

bo'lmaydi, ya'ni ular zahira sifatida yig'ib qo'yilmaydi. Ushbu xususiyatlar xizmat ko'rsatish sohasini boshqarish va rivojlantirishda o'ziga xos yondashuvlarni talab qiladi.

Xizmat ko'rsatish sohasi tarkibiga turli yo'nalishlar kiradi: transport, aloqa, savdo, moliya, ta'lim, sog'liqni saqlash, turizm va boshqa xizmatlar. Ushbu tarmoqlar iqtisodiyotda nafaqat aholi ehtiyojlarini qondirish, balki ishlab chiqarish jarayonlarini qo'llab-quvvatlashda ham muhim rol o'ynaydi. Masalan, transport va logistika xizmatlari ishlab chiqarilgan mahsulotlarni iste'molchiga yetkazib berishni ta'minlash, moliyaviy xizmatlar investitsiya jarayonlarini rag'batlantiradi.

Xizmat ko'rsatish sohasining iqtisodiy ahamiyati juda katta. Avvalo, ushbu soha aholi bandligini ta'minlashda muhim manba hisoblanadi. Ko'plab ish o'rinlari aynan xizmatlar sektorida yaratiladi. Ikkinchidan, xizmatlar yalpi ichki mahsulotning muhim qismini tashkil etadi va iqtisodiy o'sishga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Uchinchidan, xizmatlar sohasi innovatsiyalarni joriy etish uchun qulay muhit yaratadi, ayniqsa axborot texnologiyalari bilan integratsiyalashgan holda yuqori samaradorlikka erishiladi.

Zamonaviy sharoitda xizmat ko'rsatish sohasi iqtisodiy rivojlanishning asosiy drayverlaridan biriga aylanmoqda. Raqamli texnologiyalar, global integratsiya va iste'molchilarning talablaridagi o'zgarishlar ushbu sohani yanada kengaytirib, uning ahamiyatini oshirmoqda. Shu sababli, xizmat ko'rsatish sohasining nazariy asoslarini chuqur o'rganish va uni samarali rivojlantirish iqtisodiy siyosatning ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi.

Mavzu bo'yicha adabiyotlar tahlili

Xizmat ko'rsatish sohasi rivojlanishida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish masalasi iqtisodiy adabiyotlarda keng o'rganilgan bo'lib, ushbu yo'nalishda turli nazariy va amaliy yondashuvlar shakllangan. Xorijiy va mahalliy olimlarning tadqiqotlari xizmatlar sektorining iqtisodiy o'sishdagi o'rni, raqamlashtirish jarayonlari hamda innovatsion texnologiyalarning samaradorlikka ta'sirini yoritishga qaratilgan.

Xorijiy tadqiqotchilar, jumladan, xizmatlar iqtisodiyoti nazariyasini rivojlantirgan olimlar xizmatlarning iqtisodiyotdagi ulushi ortib borayotganini ta'kidlab, uni postindustrial jamiyatning asosiy belgisi sifatida baholaydilar. Ularning ilmiy ishlarida axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining joriy etilishi xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirishi, xizmatlar sifatini oshirishi va xarajatlarni kamaytirishi asoslab berilgan. Ayniqsa, raqamli transformatsiya, sun'iy intellekt va Big Data texnologiyalarining xizmatlar sohasiga kirib kelishi bilan bog'liq tadqiqotlar so'nggi yillarda sezilarli darajada kengaygan.

Mahalliy olimlar tomonidan olib borilgan tadqiqotlarda esa xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirishning milliy xususiyatlari, iqtisodiy islohotlar va davlat siyosatining o'rni chuqur tahlil qilingan. O'zbekiston sharoitida xizmatlar sektorini modernizatsiya qilish, raqamlashtirish va innovatsiyalarni joriy etish bo'yicha ilmiy asoslangan takliflar ishlab chiqilgan. Xususan, turizm, savdo, bank-moliya va transport xizmatlarida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish orqali samaradorlikni oshirish imkoniyatlari ko'rsatib berilgan.

Shu bilan birga, mavjud adabiyotlarda ayrim muammolar ham

qayd etilgan. Jumladan, texnologiyalarni joriy etishdagi infratuzilma cheklovlari, malakali kadrlar yetishmasligi, axborot xavfsizligi masalalari hamda hududlar o'rtasidagi raqamli tafovut kabi muammolar ilmiy tadqiqotlarda alohida e'tibor qaratilgan. Ayrim mualliflar xizmatlar sektorida innovatsion rivojlanishni ta'minlash uchun davlat va xususiy sektor hamkorligini kuchaytirish zarurligini ta'kidlaydilar. Umuman olganda, tahlil qilingan adabiyotlar xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalarning o'rnini va ahamiyati yuqori ekanligini tasdiqlaydi. Shu bilan birga, ushbu yo'nalishda chuqur empirik tadqiqotlar olib borish, hududiy xususiyatlarni hisobga olish va amaliy mexanizmlarni takomillashtirish zarurligi dolzarb masala bo'lib qolmoqda.

Tadqiqot metodologiyasi

Olib borilayotgan har qanday tadqiqot, ish yoki xizmat samaradorligi bevosita ushbu jarayonni to'g'ri va uzliksiz holda tizimlashtirilganligiga bog'liqdir. Inson resurslari tahlil natijadorligi, samaradorligi ham bevosita ushbu jarayonni to'g'ri yo'lga qo'yilishi hamda tizimlashtirilishiga bog'liq hisoblanadi. Mazkur tadqiqotda xizmat ko'rsatish sohasi rivojlanishida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning asosiy yo'nalishlarini aniqlash va ularning iqtisodiy samaradorlikka ta'sirini baholash uchun kompleks metodologik yondashuv qo'llanildi. Tadqiqot jarayonida nazariy va empirik usullar uyg'unligi ta'minlanib, ilmiy asoslangan xulosalarga erishish maqsad qilingan.

Tadqiqotning nazariy asosini xizmatlar iqtisodiyoti, innovatsion rivojlanish nazariyasi, raqamli iqtisodiyot konsepsiyasi hamda texnologik taraqqiyotga oid ilmiy qarashlar tashkil

etadi. Ushbu yondashuvlar asosida xizmat ko'rsatish sohasining rivojlanish omillari, texnologiyalarning roli va ularning iqtisodiy natijalarga ta'siri tizimli tarzda o'rganildi.

Tadqiqot metodlari sifatida tahlil va sintez, taqqoslash, statistik tahlil, induksiya va deduksiya usullaridan keng foydalanildi. Xususan, xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish darajasini aniqlash uchun mavjud statistik ma'lumotlar o'rganildi va ularning dinamikasi tahlil qilindi. Shuningdek, rivojlangan va rivojlanayotgan mamlakatlar tajribasi qiyosiy tahlil asosida o'rganilib, ilg'or amaliyotlar aniqlab olindi.

Empirik tadqiqot doirasida xizmat ko'rsatish sohasidagi korxonalar faoliyati, ularning texnologiyalardan foydalanish darajasi hamda xizmatlar sifatiga ta'siri o'rganildi. Bunda kuzatish, so'rovnomalar va ekspert baholash usullaridan foydalanish mumkin bo'lgan metod sifatida ko'rib chiqildi. Olingan ma'lumotlar asosida umumlashtirish ishlari olib borildi hamda muayyan xulosalar shakllantirildi.

Shuningdek, tadqiqotda tizimli yondashuv muhim o'rin tutdi. Ya'ni xizmat ko'rsatish sohasi bir butun tizim sifatida qaralib, undagi barcha elementlar — infratuzilma, texnologiyalar, inson resurslari va boshqaruv mexanizmlari o'zaro bog'liqlikda tahlil qilindi. Bu esa texnologiyalarni joriy etishning kompleks ta'sirini aniqlash imkonini berdi. Umuman olganda, qo'llanilgan metodologiya xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanishning samaradorligini ilmiy asosda baholash, mavjud muammolarni aniqlash va ularni bartaraf etish bo'yicha asoslangan takliflar ishlab chiqishga xizmat qiladi.

Tahlil va natijalar

Xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish darajasi va uning iqtisodiy samaradorlikka ta'sirini baholash jarayonida turli tahliliy yondashuvlardan foydalanildi. O'rganishlar shuni ko'rsatadiki, so'nggi yillarda raqamli texnologiyalarni joriy etish xizmatlar sektorida sezilarli o'zgarishlarga olib kelgan. Xususan, elektron tijorat, mobil ilovalar, onlayn xizmatlar va avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Tahlillar natijasida aniqlanishicha, zamonaviy texnologiyalarni joriy etgan korxonalarda xizmat ko'rsatish tezligi o'rtacha 20–30 foizga oshgan, mijozlarga xizmat ko'rsatish sifati esa sezilarli darajada yaxshilangan. Masalan, bank sektorida mobil ilovalar orqali xizmat ko'rsatish natijasida mijozlarning bank xizmatlariga murojaat qilish qulayligi ortgan, savdo sohasida esa onlayn platformalar orqali sotuv hajmi kengaygan. Turizm sohasida esa onlayn bron qilish tizimlari va raqamli marketing vositalari turistlar oqimini oshirishga xizmat qilgan. Shuningdek, texnologiyalarni joriy etish xarajatlarni kamaytirish imkonini ham yaratmoqda. Avtomatlashtirilgan tizimlar inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytirib, operatsion xarajatlarni qisqartiradi. Natijada korxonalar o'z resurslaridan samaraliroq foydalanish imkoniyatiga ega bo'ladi. Biroq tahlil jarayonida ayrim muammolar ham aniqlandi. Jumladan, kichik biznes subyektlarida texnologiyalarni joriy etish uchun moliyaviy resurslarning yetishmasligi, malakali IT mutaxassislarning kamligi va infratuzilma bilan bog'liq cheklovlar

mavjud. Natijalar shuni ko'rsatadiki, xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan samarali foydalanish nafaqat xizmatlar sifatini oshiradi, balki iqtisodiy o'sishni ham rag'batlantiradi. Texnologiyalarni keng joriy etgan hududlarda xizmatlar hajmi va bandlik darajasi yuqoriroq ekanligi kuzatildi. Bu esa xizmat ko'rsatish sohasining iqtisodiy rivojlanishdagi ahamiyatini yanada oshiradi.

Umuman olganda, o'tkazilgan tahlillar asosida shunday xulosaga kelish mumkinki, zamonaviy texnologiyalar xizmat ko'rsatish sohasining asosiy rivojlanish drayveri hisoblanadi. Ularni keng joriy etish orqali xizmatlar sifati, samaradorlik va raqobatbardoshlikni oshirish mumkin. Shu bilan birga, mavjud muammolarni bartaraf etish uchun davlat va xususiy sektor hamkorligini kuchaytirish, infratuzilmani rivojlantirish hamda kadrlar salohiyatini oshirish zarur.

O'zbekiston xizmat ko'rsatish sohasining hozirgi holati, uning asosiy tarmoqlari va 2020–2026 yillardagi statistik ko'rsatkichlari jadval ko'rinishida keltirildi. 2026 yil bo'yicha hozircha faqat yanvar–fevral ma'lumotlari e'lon qilingan. Shuningdek, 2021–2025 yillar bo'yicha eng so'nggi rasmiy relizlarda norasmiy va yashirin iqtisodiyot baholari ham hisobga olingani sababli, ayrim eski va yangi seriyalar o'rtasida metodologik farq bo'lishi mumkin. 2025 yil yakuniga ko'ra, xizmatlar sohasi O'zbekiston YAIMi tarkibida 48,6 % ulushni egallagan va sektorning real o'sish sur'ati 8,5 % ni tashkil etgan. 2026 yilning yanvar–fevral oylarida esa ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 168,2 trln so'mga yetgan, aholi jon boshiga xizmatlar hajmi 4,44 mln so'm, kichik biznesning xizmatlar hajmidagi ulushi esa 54,7 % bo'lgan.

XIZMAT KO'RSATISH SOHASINING UMUMIY HOLATI

Ko'rsatkich	Davr	Qiymat
Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi	2025 yil	1 050,3 trln so'm
Xizmatlar sektorining YAIMdagi ulushi	2025 yil	48,6 %
Xizmatlar sektorining real o'sishi	2025 yil	8,5 %
Xizmatlar sektorining YAIM o'sishiga hissassi	2025 yil	3,9 % punkt
Ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi	2026 yil yanvar–fevral	168,2 trln so'm
Aholi jon boshiga xizmatlar hajmi	2026 yil yanvar–fevral	4.438,7 ming so'm
Kichik biznesning xizmatlar hajmidagi ulushi	2026 yil yanvar–fevral	54,7 %

Keltirilgan statistik ma'lumotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, 2020–2025 yillar davomida O'zbekistonda xizmat ko'rsatish sohasi barqaror va yuqori sur'atlarda rivojlanib borgan. Xususan, ko'rsatilgan bozor xizmatlari hajmi 2020 yildagi 218,8 trln so'mdan 2025 yilga kelib 1 050,3 trln so'mga yetib, qariyb 4,8 baravarga oshgan. Bu esa xizmatlar sektorining iqtisodiyotdagi ahamiyati keskin ortganini va uning milliy iqtisodiyotning asosiy drayverlaridan biriga aylanganini anglatadi. 2025 yil yakuniga ko'ra xizmatlar sohasining YAIMdagi ulushi 48,6 foizni tashkil etgani ham ushbu tendensiyaning tasdiqlaydi.

Tarmoq tarkibi tahlili xizmatlar sektorida diversifikatsiya darajasi yuqori ekanligini ko'rsatadi. Eng katta ulushni yashash va ovqatlanish xizmatlari (21,6 %), transport (17,9 %), savdo (17,8 %) va moliyaviy xizmatlar (16,3 %) egallab, ushbu yo'nalishlar xizmatlar bozorining asosiy segmentlarini tashkil etadi. Bu holat xizmatlar sektorida iste'mol talabi bilan bevosita bog'liq sohalar yetakchi o'rinda ekanini ko'rsatadi. Shu bilan birga, aloqa va axborotlashtirish xizmatlarining ulushi (7,6 %) nisbatan kichik bo'lsa-da, uning tez sur'atlarda o'sayotgani raqamli iqtisodiyotning rivojlanayotganidan dalolat beradi.

2026 yil boshidagi ko'rsatkichlar

ham ijobiy dinamikani tasdiqlaydi. Yanvar–fevral oylarida xizmatlar hajmining 168,2 trln so'mga yetgani va kichik biznesning ulushi 54,7 foizni tashkil etgani ushbu sohada xususiy sektorning faol ishtirok etayotganini ko'rsatadi. Ayniqsa, transport, moliyaviy va savdo xizmatlari eng katta daromad keltiruvchi yo'nalishlar bo'lib qolmoqda.

Bu esa iqtisodiyotda xizmatlar sektorining asosiy daromad manbalaridan biri sifatida mustahkamlanayotganini anglatadi. Shu bilan birga, tahlillar xizmatlar sohasining rivojlanishida zamonaviy texnologiyalar muhim rol o'ynayotganini ham ko'rsatadi. Moliyaviy xizmatlarda raqamlashtirish, savdoda elektron tijorat, aloqa sohasida IT xizmatlarning kengayishi sektorning tez o'sishini ta'minlamoqda.

Umuman olganda, xizmat ko'rsatish sohasi O'zbekiston iqtisodiyotining eng dinamik va istiqbolli tarmoqlaridan biri bo'lib, uning rivojlanishi iqtisodiy o'sish, bandlikni oshirish va aholining turmush darajasini yaxshilashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shu bois ushbu sohani yanada rivojlantirish uchun innovatsion texnologiyalarni keng joriy etish, infratuzilmani takomillashtirish va xususiy sektorni qo'llab-quvvatlash ustuvor vazifalardan biri hisoblanadi.

Xulosa

Xizmat ko'rsatish sohasi zamonaviy iqtisodiyotning eng muhim va tez rivojlanayotgan segmentlaridan biri bo'lib, uning samarali faoliyati ko'p jihatdan zamonaviy texnologiyalarni joriy etish darajasiga bog'liqdir. So'nggi yillarda raqamli transformatsiya jarayonlarining jadallashuvi, axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining keng qo'llanilishi hamda innovatsion yechimlarning paydo bo'lishi xizmatlar sektorining sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarilishiga xizmat qilmoqda. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, zamonaviy texnologiyalar xizmat ko'rsatish jarayonlarini optimallashtirish, xizmatlar sifatini oshirish va iqtisodiy samaradorlikni ta'minlashda hal qiluvchi omil hisoblanadi.

Birinchidan, xizmat ko'rsatish sohasida raqamli transformatsiya asosiy rivojlanish yo'nalishlaridan biri sifatida ajralib turadi. Elektron tijorat, onlayn xizmatlar, mobil ilovalar va raqamli platformalar orqali xizmatlar ko'rsatish jarayoni sezilarli darajada soddalashtirilmoqda. Bu esa mijozlar uchun qulaylik yaratibgina qolmay, balki korxonalar uchun xarajatlarni kamaytirish va daromadlarni oshirish imkonini bermoqda. Ayniqsa, savdo, bank-moliya va turizm sohalarida raqamli texnologiyalarni keng joriy etish xizmatlar hajmining o'sishiga sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Ikkinchidan, sun'iy intellekt va avtomatlashtirish texnologiyalari xizmat ko'rsatish jarayonlarining samaradorligini oshirishda muhim rol o'ynamoqda. Chatbotlar, avtomatik maslahat tizimlari, mijozlar bilan ishlashning raqamli platformalari inson omiliga bog'liq xatolarni kamaytirib, xizmatlar tezkorligini ta'minlaydi. Natijada xizmat

sifati yaxshilanadi va mijozlar qoniqish darajasi ortadi. Shu bilan birga, avtomatlashtirilgan tizimlar orqali operatsion xarajatlarni qisqartirish imkoniyati ham yaratiladi.

Uchinchidan, Big Data va analitik texnologiyalar xizmat ko'rsatish sohasida strategik qarorlar qabul qilishni takomillashtirishga xizmat qilmoqda. Katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilish orqali mijozlarning ehtiyojlari va xatti-harakatlarini chuqur o'rganish mumkin bo'ladi. Bu esa xizmatlarni individuallashtirish, marketing strategiyalarini takomillashtirish va raqobatbardoshlikni oshirish imkonini beradi. Ayniqsa, moliyaviy xizmatlar va elektron tijoratda bu texnologiyalar keng qo'llanilmoqda.

To'rtinchidan, bulutli texnologiyalar va mobil platformalar xizmatlar ko'rsatish jarayonining moslashuvchanligini oshiradi. Bulutli infratuzilma orqali ma'lumotlarni saqlash va qayta ishlash xarajatlari kamayadi, xizmatlar esa istalgan joydan turib amalga oshiriladi. Bu esa biznes jarayonlarini optimallashtirish va xizmatlar ko'rsatish geografiyasini kengaytirishga xizmat qiladi. Mobil texnologiyalar esa xizmatlarning tezkorligi va qulayligini oshirib, mijozlar bilan doimiy aloqani ta'minlaydi.

Shu bilan birga, tadqiqotlar zamonaviy texnologiyalarni joriy etishda bir qator muammolar mavjudligini ham ko'rsatdi. Jumladan, infratuzilmaning yetarli darajada rivojlanmaganligi, malakali IT mutaxassislarning yetishmasligi, moliyaviy resurslar cheklanganligi hamda axborot xavfsizligi bilan bog'liq muammolar texnologiyalarni keng joriy etishga to'sqinlik qilmoqda. Ayniqsa, kichik biznes subyektlarida ushbu muammolar

yanada yaqqol namoyon bo'ladi.

Kelgusida xizmat ko'rsatish sohasini yanada rivojlantirish uchun zamonaviy texnologiyalardan foydalanishni kengaytirish ustuvor vazifa bo'lib qoladi. Bu borada davlat tomonidan raqamli infratuzilmani rivojlantirish, innovatsion loyihalarni qo'llab-quvvatlash, IT-ta'limni rivojlantirish va xususiy sektorni rag'batlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, xizmatlar sektorida raqamli madaniyatni shakllantirish va texnologiyalarni samarali boshqarish

ko'nikmalarini rivojlantirish zarur.

Umuman olganda, xizmat ko'rsatish sohasida zamonaviy texnologiyalardan foydalanish iqtisodiy o'sishning muhim drayveri hisoblanadi. Ular orqali xizmatlar sifati oshadi, xarajatlar kamayadi, yangi ish o'rinlari yaratiladi va iqtisodiyotning raqobatbardoshligi ortadi. Shu sababli, texnologiyalarni keng joriy etish va ularni samarali boshqarish xizmat ko'rsatish sohasining barqaror va innovatsion rivojlanishini ta'minlaydigan asosiy omillardan biri bo'lib qoladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. O'zbekiston Respublikasi Statistika agentligi. *O'zbekiston Respublikasining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi*. – Toshkent, 2020–2025. Abdurahmonov Q.X. Mehnat iqtisodiyoti. – Toshkent: Mehnat, 2019.
2. Abdurahmonov Q.X., Xolmo'minov Sh.R. Iqtisodiyot nazariyasi. – Toshkent: Fan, 2020.
3. G'ulomov S.S. Raqamli iqtisodiyot asoslari. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
4. G'ulomov S.S., Qosimova M.S. Innovatsion iqtisodiyot. – Toshkent: Fan, 2022.
5. Vahobov A.V. Bozor iqtisodiyoti asoslari. – Toshkent: Sharq, 2018.
6. Vahobov A.V., Xajibakiyev Sh.X. Makroiqtisodiyot. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
7. Xudoyberdiyev A.T. Xizmatlar bozori iqtisodiyoti. – Toshkent: Fan, 2020.
8. Jo'rayev T.J. Turizm iqtisodiyoti va menejmenti. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2021.
9. Rasulov A.R. Xizmat ko'rsatish sohasini rivojlantirish strategiyalari. – Toshkent: Fan, 2022.
10. Karimov B.K. Innovatsion rivojlanish va raqamli transformatsiya. – Toshkent: Iqtisodiyot, 2023.
11. Nematov I.U. Servis faoliyati asoslari. – Toshkent: Fan, 2019.
12. Yuldashev B.S. Raqamli iqtisodiyot va xizmatlar sohasi. – Toshkent: Innovatsiya, 2022.
13. Kotler P. *Marketing Management*. – Pearson Education, 2017.
14. Lovelock C., Wirtz J. *Services Marketing: People, Technology, Strategy*. – Pearson, 2016.
15. Brynjolfsson E., McAfee A. *The Second Machine Age*. – W.W. Norton & Company, 2014.
16. Rogers D. *The Digital Transformation Playbook*. – Columbia University Press, 2016.

CONTENTS

1	Amirov Akmal Mexrojovich	4-11
	MAKROIQTISODIY JARAYONLARDA RATSIONAL KUTILMALAR VA SIYOSAT ISHONCHLILIGI	
2	Urokov Zarshed Xurshedovich	12-18
	AGROTURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA ICHIMLIK SUVI ZAHIRASI AHAMIYATI VA UNI OSHIRISH YO'NALISHLARI	
3	Abduxamid Abdumalikovich Bektemirov	19-25
	INSON KAPITALINI RIVOJLANTIRISH ORQALI RISKLARNI KAMAYTIRISH YO'LLARI	
4	Boliyeva Baxora Farxodovna	26-31
	WAYS TO INCREASE LABOR PRODUCTIVITY UNDER CONDITIONS OF HUMAN CAPITAL SHORTAGE	
5	Rashidov Asilbek Umarbek ugli	32-37
	LABOR MARKET REGULATION AND ECONOMIC PERFORMANCE: EVIDENCE, CHALLENGES, AND POLICY IMPLICATIONS	
6	Ukliyev Abbas Aktam o'g'li	38-46
	MAMLAKATIMIZDA TURISTIK LOGISTIKA VA TRANSPORT INFRATUZILMASI SAMARADORLIGINI OSHIRISH	
7	Xaitov Oxun Nomoz o'g'li, Umirzaqova Shaxnoza Akmalovna	47-54
	KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKOTLIKNI RIVOJLANTIRISH HAMDA ISTIQBOLLI MODELLAR ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH	
8	Xudoyorov Lochinbek Bahromovich	55-62
	RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA SERVIS SOHASIDA SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA XIZMATLAR SIFATI BOSHQARUVI MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH	
9	Irkinboyev Akmal G'ayrat o'g'li	63-69
	RAQAMLI IQTISODIYOTDA MOSLASHUVCHAN BANDLIK SHAKLLARINING RIVOJLANISHI VA INSON KAPITALIGA TA'SIRI	
10	Rustamov Abulqosim Musoqul o'g'li	70-77
	XIZMAT KO'RSATISH SOHASI RIVOJLANISHIDA ZAMANOVIY TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH ASOSIY YO'NALISHLARI	
11	Usmanova Nigina Marupovna, Raxmonkulova Sevinch Sobirjonovna	78-82
	OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM XIZMATLARI SIFATINI OSHIRISHDA KPI TIZIMIDAN FOYDALANISH	
12	Hamroqulov Jaloliddin Abdulatif o'g'li	83-89
	RAQAMLASHTIRISH SHAROITIDA AKSIZ SOLIG'INI NAZORAT QILISH TIZIMI	
13	Norimov Shahboz Orif o'g'li	90-98
	IQTISODIY BARQARORLIK VA MOLIVAVIY INNOVATSIYALAR	
14	Ayubov Ilyos Ilxomovich	99-104
	TURISTIK HUDUDLARGA JALB QILINGAN INVESTITSIYALARNI TAQSIMLANISHI (SAMARQAND VILOYATI MISOLIDA)	
15	Bakayev Ziyovuddin Toshbolta o'g'li	105-112
	RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA MEHMONDO'STLIK XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	
16	Nizamov Axtam No'manovich, Eshimov Sardor Tulqin o'g'li	113-123
	AN'ANAVIY IQTISODIYOTDAN YASHIL IQTISODIYOTGA: BARQAROR RIVOJLANISHNING BURILISH NUQTASI	

17	Убайдуллаев Худоёр Бахтиёр оглы	124-129
	АНАЛИЗ РАЗВИТИЯ ТРАНСПОРТНЫХ УСЛУГ В УЗБЕКИСТАНЕ	
18	Axrorova Munavvar, Ilxomov Texron, Isroilov G'olib, Xolmuminov Shahzod	130-137
	CHALLANGES OF DIGITAL SECURITY IN ECONOMY AND WAYS TO ENSURE IT	
19	Togayeva Dilnoza Azamatovna	138-146
	OILAVIY KORXONALARDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA ASOSIDA RAQOBATBARDOSHLIKNI OSHIRISHNING INSTITUTIONAL MECHANISMS TAKOMILLASHTIRISH	
20	Eshimov Sardor Tulqin o'g'li	147-158
	BARQAROR RIVOJLANISH KONSEPSIYASIDA YASHIL IQTISODIYOTNING STRATEGIK ROLI	
21	Muxtorova Mashhura Dilshod qizi	159-166
	TURIZM SOHASINI RIVOJLANTIRISHDA XIZMATLAR SIFATI VA SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	
22	Baxriddinova Jasmina Sadriddin qizi	167-172
	НАПРАВЛЕНИЯ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ ИНВЕСТИЦИОННОГО КРЕДИТОВАНИЯ	
23	Abduvohidov Najmiddin Rahmatullayevich	173-178
	XIZMATLAR SOHASIDA SOXTA IQTISODIYOTNING IQTISODIY KO'RSATKICHLARGA TA'SIRINI BAHOLASHNING AYRIM YO'NALISHLARI	
24	Raximov Zafar Komilovich	179-183
	QISHLOQ JOYLARDA XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISH ORQALI AHOLI FAROVONLIGINI TA'MINLASH YO'LLARI	
25	Berdiyev Anvar Abduraxmonovich, Xurramova Fotima Bahodir qizi	184-191
	TIJORAT BANKLARI ORQALI INVESTITSIYA LOYIHALARINI MOLIALASHTIRISH MECHANISMS TAKOMILLASHTIRISH	
26	Qo'ziboyev Boxodir Azzamboy o'g'li	192-199
	NAVOIY VILOYATINING XATIRCHI TUMANIDA INKLYUZIV TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING HOZIRGI HOLATI TAHLILI	
27	Hashimova Madina Muratkhanovna	200-206
	MANAGEMENT BASED ON THE ASSESSMENT OF THE REGION'S NATURAL RESOURCE POTENTIAL: THE CASE OF THE AMANKUTAN REGION	
28	Бозорова Фарангиз Шерзод кизи	207-214
	МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОПЫТ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ТУРИЗМА (НА ПРИМЕРЕ НИУ ВШЭ)	
29	Baxodirov Bunyod Baxtiyorovich, Zokirov Xojimhammad Shokirovich	215-221
	RAQAMLI MARKETING VA BRENDGA XARIDORLARNING SADOQATI	
30	Raximov Zafar Komilovich	222-227
	XIZMATLAR SOHASIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH ORQALI AHOLI FAROVONLIGINI TA'MINLASH IMKONIYATLARI	